

Tutkijanäkökulma tutkimusaineistojen tiedonhallintaan

**Tutkimusaineistojen tiedonhallinta
9.10.2009**

**MERI LARIVAARA, LL, FM
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS
(THL)**

Arkipäivän kokemuksia köyhyydestä

- Kirjoituskilpailu 1.5.–15.9.2006
- Tiede, taide ja köyhä kansa ry / Anna-Maria Isola, Meri Larivaara, Juha Mikkonen
- Lähtökohtina henkilökohtainen mielenkiinto ja kansalaistoiminta
- Tavoitteet:
 - (1) Monipuolistaa ymmärrystä koetusta köyhyydestä
 - (2) Tuoda julkiseen keskusteluun köyhäksi itsensä määrittelevien näkökulma heidän itsensä kertomana
- Ei suuria odotuksia aineiston suhteen → Ei tarkkaa ennakkosuunnitelmaa aineiston hallinnasta ja käytöstä

Arkipäivän kokemuksia köyhyydestä

- Ohjeistus:
 - (1) Miten köyhyys tuli elämääsi?
 - (2) Mitä keinoja käytät pärjätäksesi arjessa?
 - (3) Kokemusten omakohtaisuus
 - (4) Ajoitus
 - (5) Kirjoitusten tyyli vapaa: omaelämäkerrallinen tarina, essee, runo, novelli...
 - (6) Pituus max. 20 sivua
- Palkinnot: I sija 500 €, II sija 300 €, III sija 100 €
- Julkaistaan kirjana tai verkkokirjana
- Maininta mahdollisesta tutkimuskäytöstä

Arkipäivän kokemuksia köyhyydestä

- Kilpailuilmoitus julkaistiin kilpailua tukeneiden järjestöjen lehdissä ja tiedotteissa
(tarkempi listaus: www.koyhyyskirjoitukset.org)
 - Eri järjestöjen sähköpostilistoilla ja erilaisilla kirjoitusaiheisilla nettipalstoilla (mm. kiiltomato)
 - Mediatiedote 13.6.2006
→ STT otti jakeluunsa, minkä kautta levisi laajasti lehtiin
 - Internetin keskustelupalstat ja blogit
- Lopputulokset: yli 800 tekstiä eri puolilta Suomea
yhteenlaskettu sivumäärä useita tuhansia (sanoja n. 800 000)

Pulassa aineiston kanssa

- Yli 500 tekstiä paperikirjeinä, loput s-postilla
- Palkintojen jako 16.3.2007
- Isola, Larivaara, Mikkonen (toim.). Arkipäivän kokemuksia köyhyydestä. Kustannusosakeyhtiö Avain 2007.
- Neljä pro gradu –tutkielmaa vv. 2007-2008
- Leipäjonoballadi (ohjaus Heidi Räsänen), Teatteri Takomo, 9.10.2008-29.1.2009
- Puhtaaksikirjoitusapua: Sirpa Saukko ja Pyry Larivaara
- Pelastus: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Aineisto laajempaan käyttöön

- Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston ansiosta käyttökelpoiseksi sähköiseksi kokonaisuudeksi
- Laajan laadullisen aineiston etuja:
 - (1) Aineistoa lähes mahdoton ammentaa tyhjiin
 - (2) Käyttökelpoisuus lukuisiin erilaisiin kysymyksenasetteluihin
 - (3) Mahdollinen kulttuurihistoriallinen arvo tulevaisuudessa
- Laajan laadullisen aineiston ongelma:

Kuinka poimia kirjoittajien alaryhmiä, erilaisia kirjoitustyypppejä tai eri aikakausia kuvaavia aineistoja?

Tarinan opetus

- Varo, mitä toivot – se voi toteutua!
- Yhteiskuntatieteellisestä tietoaarkistosta voi saada apua aineiston taltiointiin ja arkistointiin
- Oiva tapa säilyttää arvokas aineisto tuleville polville
- Aineistolla voi olla rajaton kirjo käyttömahdollisuuksia
 - Oman aineiston päällä ei kannata istua liian mustasukkaisesti
- Aineistonkeruuvaiheessa syytä varautua aina laajempaan tutkimuskäyttöön kuin omat intressit